

Moge aan de medische faculteit van alle universiteiten de psychologie naast de psychiatrie een leervak worden.

Leiden, Februari 1936.

J. A. VAN DER HORST,
med. candé.

GEBOORTEREGELING.

Aan de collegae B. PREMSËLA en C. VAN EMDE
BOAS, artsen aan het Dr. ALETTA JACOBS-huis
te Amsterdam.

Hooggeachte Collegae,

In antwoord op uw schrijven d.d. 22 Februari j.l. in het *Ned. Tijdschr. v. Geneesk.* waarin u protesteert tegen wetenschappelijke opvattingen, welke ik over een bepaald medisch onderwerp heb — hetgeen uw goed recht is — moet ik beginnen met mijn spijt uit te drukken over het feit, dat u gemeend hebt dit te moeten doen in den vorm van een persoonlijke insinuatie. Gij veronderstelt, dat ik relaties en dus belangen zou hebben bij een firma, die een door u genoemd product verkoopt! Dit product bestond reeds lang vóórdát ik er in de practijk mee kennis maakte en het in mijn practijk ging toepassen. Zulks geschiedde, omdat het aanbevolen wordt door dr. VOGÉ in zijn boek *The Chemistry and Physics of Contraceptives*, die daarmede betere resultaten bereikte dan met een door u gebruikt praeparaat, terwijl ook de chemische analyse van die twee praeparaten verschillend is, m.i. ten voordeele van het door mij gebruikte praeparaat. Dr. VOGÉ moet als de meest gezaghebbende autoriteit op dit gebied beschouwd worden.

Uw bezwaar tegen het feit, dat mijn artikel op talrijke plaatsen overeenkomt met een brochure uitgegeven door de chemisch-pharmaceutische fabriek „Menoline” berust op een gebrek aan kennis uwerzijds van bestaande literatuur, i.c. mijn boek *Sexueele Revolutie*, waarin u de tekst van deze brochure weer terug zult kunnen vinden, dewelke weer eensluidend is met fragmenten, zooals die in het bovengenoemde boek van VOGÉ en in *Control of Conception* van R. L. DICKINSON en L. S. BRYANT voorkomen. Duidelijke literatuuropgaven heb ik daarbij overal vermeld.

Erger is dat mijn waarschuwing tegen het gecombineerde gebruik van een chemisch anticoncipiens en een pessarium occlusivum door u „en bagatelle” wordt behandeld en als een „ouderwetsche naïviteit” wordt beschouwd, aangezien deze houding eveneens berust op een gebrek aan kennis van de bestaande literatuur. In 1935 is verschenen *The chemical Control of Conception* van J. R. BAKER, waarin hij de resultaten van zijn 7-jarig onderzoek in opdracht van the Birth Control Investigation Committee publiceert. In het gedeelte, gewijd aan „The Pathology of chemical Contraception” waarvan dr. H. M. CARLETON eene bijzondere studie-maakt, is de zelfde waarschuwing gegeven, zooals ik die in mijn artikel weergaf.

Mijn artikel is uitsluitend als een waarschuwing bedoeld en wordt ondersteund door het feit, dat in de geheele gynaecologische literatuur het gebruik van het pessarium als ongewenscht wordt gekenmerkt. Vele gynaecologen zijn van oordeel, dat de werking van het pessarium voornamelijk moet worden toegeschreven aan de pathologische veranderingen, welke het in het geslachtsapparaat opwekt. De bloedcirculatie in den vaginawand wordt er door belemmerd; altijd zal men aan de eene zijde er van een toestand van bloedarmoede, aan de andere zijde van hyperaemie vinden. Hoewel in talloze gevallen geen rechtstreeks schadelijke werking door het gebruik van een pessarium kan worden aangetoond, zijn de meeste gynaecologen er van overtuigd, dat vele afwijkingen van cervix en uterus, en schade toegebracht aan de voortplantingsorganen op rekening er van moeten geschreven worden. De veronderstelling, dat een combinatie hiervan met chemische anticoncipientia gevolgen kan hebben, welke wij nu nog niet overzien kunnen, mag niet als naïviteit mijnerzijds beschouwd worden en rechtvaardigt zeker niet tot verdachtmakingen uwerzijds. Ik hoop, dat deze gevolgen niet in den loop der jaren bij de door u behandelde 14000 patiënten tot uiting zullen komen.

Den Haag, 24 Februari 1936.

P. H. VAN DER HOOG,